

горещия климатъ, на екватора, обратно: човѣците живѣятъ стѣснѣ другояче: на открыто, въ прости плетени колиби, или по дърветата, хранятъ се съ плодове, мясо на диви животни, съ рѣчна риба, ходятъ голи, кожата имъ е черна, а косата кѣдрава.

Ако хората живѣятъ по високите планини, въ горите, тѣ не ще иматъ широки място за оранѣ; тамъ тѣ развѣждатъ повече добитъкъ; тѣ биватъ скотовѣдци и дѣрводѣлци.

Ако живѣятъ въ ривнините, особено по плодородните лѣки покрай рѣките, тѣ обработватъ земята, сѣятъ и добиватъ изобиленъ плодъ отъ нивите, та биватъ главно земедѣлци.

Земедѣлието, съединено съ скотовѣдството, осигурява най-добре живота на човѣците. Отъ тия две занятия може да се изкара повече, отколкото човѣкъ има нужда. Артисалото човѣкъ запазва, на трупа го на сигурно място и добива богатство.

Отъ по-силния трудъ, отъ умното използванѣ на полученото отъ земята и добитъка, и отъ спестеното се добива богатството.

Когато предвидливиятъ човѣкъ посъбере имотецъ и богатство, той почва да си прави по-добра кѣща, шие си по-добри дрехи, поръчва по-добра покъщница и т. н. Той се засилва, образова се, става грамотенъ, напредва и се опитомява.

Отъ това, що казахме, нашиятъ четецъ вече е разбралъ, че хората въ плодородните полета по-лесно поминуватъ, забогатяватъ и напредватъ, отколкото въ недостѣпните диви и урвисти планини, дето съобщенията сѫ много мѣчни, а орната земя е скъдна.

Именно затуй първи сѫ градове и първите дѣржави сѫ се образували покрай голъмите рѣки,